

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Jol'a si Duminec'a.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 66.

Dumineca, 19 31 Augustu

1879.

Brasiovu, 18/30 Augustu.

In mediuloculu contemplariloru ce le faceamu asupra starei Romaniloru din Transilvani'a si Ungari'a, primiramu scirea despre unele noue desastre nationale, ce amu avutu ale suferi in timpulu din urma. O aparintia acést'a destulu de dorerósa, cã pre candu tóte celelalte popóre ale monarchiei se reculegu, negatindu-se pentru luptele decisive viitoare, noi n'avemu de a inregistrã deocamdata, de câtu numai — desastre.

Speramu, cã cetitorii nostri ne voru dispensã de a le mai insirã aci tóte. Fiacare Romanu cu anima trebuie se semtia adêncu lovirile ce le dau demnitatii si intereselor nationale unii ómeni, cari séu dintr'o falsa ambitiune, séu din pofta de câstigu séu in fine din nepricepere se facu instrumentele strainiloru si ne compromitu astfelu chiaru si ultimele paladie ce ne-au mai remasu, biseric'a si scól'a.

Pêna candu totu asia? Unde vomu ajunge, dêca nu ne vomu reculege odata si noi spre a pune stavila acestoru porniri nefaste? Nu vedeti cã contrarii esplotãza poporulu nostru fara crutiare pentru interesele lor, nu vedeti cãte curse li se punu ómeniloru nostri, facêndu-i chiaru se adreseze multiamiri, pentru cã voiescu se le rapésca limb'a si se le impedece cultur'a nationala, cumu s'a intemplat cu Marmatianii si cu acei nenorociti invetatori romani, despre cari vorbesce articululu de mai josu? Pêna candu vomu lasã, cã poporulu nostru se retacésca pe cararile prapastiei, perdiendusi din di in di totu mai multu increderea in aceia, cari sunt chiamati, cã se 'lu conduca in timpuri bune si rele?

Niciodata in cursulu lungi si tragicei istorie a poporulu nostru nu au fostu mai indreptatite aceste intrebari, niciodata nu amu statu fația cu-o situatiune mai grava si mai amenintatóre, cã acuma.

Dela cine se asteptamu scapare, dêca nu dela energi'a, precautiunea si diliginti'a nóstra propria; cine se ne redé drepturile nóstre rapite, dêca nu ne vomu luptã noi insine in solidaritate si cu abnegatiune pentru redobândirea lor?

Nu ne potemu inchipui nici o constelatiune politica, fia ori-cãtu de favorabila pentru noi, care se ne póta aduce vr'unu castigu fara concursulu nostru directu. Poporulu nostru numai atunci, dêca va dovedi putere de vieatia, si va face se fia de toti respectatu, póte se astepte a fi spriginitu in nisuintiele sale.

Este prin urmare momentulu supremu de a ne reculege, readunandu-ne fortiele risipite si punendule cu totii in servitiulu santei nóstre cause. Vomu dice dér' necontenitu conationaliloru nostri: Nu mai stati cu mânilu in sinu, aideti se ne punemu la lucru, cãci scopulu ce voimu se 'lu ajungemu e mare si drumulu ce avemu se 'lu percurgemu pêna la elu este lungu; astadi mai potemu sperã cã silintieloru nóstre comune va succede a scapã poporulu romanu de perire, mâne póte se fia prea tardiu!

Si este óre atãtu de greu a duce in implinire o hotarire buna ce amu luat'o de nenumerate ori in cursulu dieceniiloru din urma? Fiecare din noi, dêca vorbesi cu elu, recunósce, cã nu mergemu bine, cã e lipsa cã se lucramu in intielegere cu zelu si abnegatiune — si totusiu candu este cã se traduca in fapta convingerea acést'a, cei mai multi siovaiescu, se arata superati, disgustati, aci nu le place un'a, aci alt'a, uita de marea problema ce si-au pus'o, se impedece de nesce lucruri bagatele, isi perdu scumpulu timpu cu formalitati si rezultatulu realu este — nula.

Nu mai puçinu nefructifera este procederea ómeniloru cu prea multu zelu, cari ar' vrea se le faca tóte p'odata si n'ajungu a face nimicu cumu se cade, cari isi ieau cãte unu avêntu teribilu, pro-

punendu-si scopuri ce nu stau in proportiune cu fortiele lor, si cari se sparia apoi si se descuragieza la cea mai mica pedeca ce-o intimpina.

Cu asemenea modalitate, — ne va dá dreptu ori-cine — nu se póte face politica nationala, nu se potu ajunge scopuri nationale. Procedêndu astfelu suntemu in pericolu a ajunge inca la total'a dissolvare a organismulu nostru nationalu, care si asia este destulu de sdruncinatu.

Problem'a cea mare a unei procederi energice, solidare a tuturor Romaniloru nu este asia de grea precumu póte multi si-o inchipuiescu, spre realisarea ei se recere prea puçina maiestria, inse cu atãtu mai multa buna voire. Ni se pare, cã tocmai bun'a voire lipsece multor'a dintre noi, cari isi cunoscu prea bine datorintiele, dér' n'au vointi'a si prin urmare nici tari'a de a procede seriosu la implinirea lor.

Unu proverbu germanu dice, cã celu ce póte se faca astadi unu lucru bunu, selu faca si se nu astepte pêna in alta di sperandu, cã atunci va poté face unu lucru si mai bunu. Asia si noi se nu totu asteptamu zadarnicu dupa ocasiuni si timpuri mai favorabile, ci se ne punemu pe lucru fara intardiare, fiecare dupa puterile sale, toti petrunsi de marile oblegaminte ce ni le impune momentulu!

Cronic'a evenimentelor politice.

Se asigura din tóte partile, cã successorulu comitelui Andrassy la ministeriulu de esterne va fi baronulu Haymerle, actualulu ambasadoru la curtea italiana. Lumea se dedase cu ide'a, pe care o propagara pêna acuma oficiosii, cã in loculu lui Andrassy va se vina earasi unu magnatu unguru, se vorbea de comitii Károly si Szecsényi. Combinatiunea acést'a inse a caditu si dupa scirile ultime a fostu chiamatu in capulu afaceriloru straine earasi unu austriacu, br. Haymerle.

Pêna se va confirmã scirea acést'a in modu oficialu inregistramu aci o voce relativa la noulu ministru de esterne. Br. Haymerle, dice „Deutsche Ztg.“ nu este unguru si nu se póte spriginí, cã comitele Andrassy pe consciinti'a nationala maghiara. Elu va fi dér' avisatu, mai multu, cã antecessorulu seu, la aceea, cã se cástige spriginulu cercuriloru austriace. Comitele Andrassy a fostu reprezentantulu celu mai pronuntiatu alu ideei de statu dualistice in Austri'a; br. Haymerle se va vedé silitu a procede mai fara crutiare fația de puterile parlamentare. S'a doveditu falsa tes'a, cã urmasiulu lui Andrassy va fi unu unguru, se fia óre falsa si presupunerea, cã noulu ministru va aduce cu sine numai o schimbare personala si nu si de sistemu?

Comitelui Andrassy i-a placutu intotdeauna a face se se vorbésca câtu mai multu despre person'a s'a, si cu ajutoriulu pressei a cautatu a se incungiurã de unu nimbu deosebitu, voindu se tréca de barbatulu de statu celu mai spiritualu din monarchia. Astfelu nu a lasatu se tréca nici acuma ocasiunea si fiindu visitatu de câtra unu redactoru alu diuariului „Neues Wiener Tagblatt“ si-a mai versatu amarulu fația de elu, sciindu cã a dou'a di cuvintele sale voru fi reproduse frumosu rotundite si infrumusetiate in acelu organu.

In convorbirea acést'a comitele asigurã mai antaiu pe numitulu redactoru, cã este in adeveru decisu a se retrage in vieati'a privata, dér' nu din cauza cã ar' fi caditu in disgratia la Maiestatea S'a, ci pentru cã nu 'lu mai érta senatatea a remané in postulu seu. „Me ducu, dise elu, cãci 'mi trebuie aeru si libertate. Me ducu, cã se traiescu cã unu omu liberu, spre a face intrebuintiare de libertatea mea, si la acést'a am unu dreptu. Nu póte se strice, dêca va aflã lumea, cã nu este nici o placere a fi ministru in Austro-Ungari'a. . . S'a disu, cã eu asi fi inscenatu in contra convin-

gerei mele, numai spre a servi partidei dela curte, ocupatiunea Bosniei: acést'a este falsu. Am ce e dreptu multi amici la curte, dér' nu am intalnitu nici odata in cursulu, câtu am statu la guvernulu, o partida a Curtii, care ar' voi se intrigeze. . . E dreptu cã Maj. S'a a voitu ocupatiunea, dér' acést'a a fostu si vointi'a mea. . .“ Cu privire la conventiunea pentru Novibazar, dise Andrassy, cã opiniunea publica se va convinge peste câtiva ani, câtu de multa s'a insielatu in judecat'a s'a asupra acestei conventiuni. „Dêca amu fi ocupatu Novibazarulu fara conventiune, Turcii ar' fi crediutu, cã mergemu dreptu spre Salonichi, si eu, dise ministrulu, am téma de unu resbelu cu Turcii, nu pentru cã asi dubitã in succesu, ci fiindu-cã acést'a ar' aduce cu sine caderea sigura a Turciei, cãci ar' dá semnalulu de resculare tuturor popóreloru crestine din Orientu; eu am voitu se portu in Orientu nu politica slava, nici un'a turcésca, ci o politica austro-ungara. . .“

La finea discursulu comitele Andrassy a inaltiatu earasi dualismulu pêna la ceriu, ceea ce nu ne póte mirã. Dualismulu, dise elu, nu este croitu de unu iuristu séu de-o Escelentia, ci este unu productu alu desvoltarei istorice. Dualismulu dupa Andrassy corespunde mai bine naturei statului, de aceea elu este o necesitate pentru monarchia. — Dêca este asia cumu sustiene d. comite apoi ne permitemu intrebarea, cã cumu vine, cã tocmai Maghiarii, cari au castigatu mai multu prin dualismu, sunt astadi atãtu de nemultiamiti cu elu si cu urmarile lui? —

De curêndu a fostu visitatu si ministrulu de esterne romanu d. B. Boerescu in „Hôtel du Louvre“ in Parisu de unu „Interwiewer“ in person'a corespondentulu diuariului „Globe“. Acést'a a voitu se afe dela d. Boerescu scopulu si rezultatele de pêna acuma ale misiunei sale diplomatice. Cu privire la scopu repetã ministrulu, cã guvernulu romanu e gat'a a satisface articlului 44 alu tractatulu dela Berlinu, numai se i se concéda a procede cu precautiunea necesara si numai gradatim, pasu de pasu. La intrebarea, dêca este multiamitu cu rezultatulu visitei sale la Petersburg, Vien'a si Berlinu, respunde d. Boerescu, cã rezultate factice nu ar' fi dobênditu; celu multu va duce cu sine dela visitele sale o impressiune, pe care deocamdata nu-o póte numí nici macaru favorabilu. Dupa acést'a continuã ministrulu, care a studiatu si a depusu doctoratulu in dreptu la Paris cumu urméza:

„Scimu cã in Franci'a potemu se contamu pe mari simpathii. De aci me voiu duce la Londonu si apoi la Rom'a. Asiu face bucuros se se lãtiésca pretutindenea convictiunea, cã la poporulu romanu, latini, cari s'au retacitu intre nemti si slavi, esista o tendintia fórte pronuntiatã, de a se apropiã de fratii sei occidentali. Ce scopu ati avé a ne respinge? Ce ati castigã, dêca opiniunea publica in Romani'a ar' lua o alta directiune? Am suferitu destulu sub evenimentele din urma si acuma ni se prepara inca noue dificultati. Natiunea romana este in Orientu sentinel'a cea mai departata a statelor latine; ea póte, cã a remasu inca indereptulu celelalte Europe, pentru cã abia a devenitu independentã; dér' ea este decisa a face totu, spre a intrã in marea familia a popóreloru europene. Atitudinea ei in cestiunea Evreiloru dà o noua dovéda despre acést'a. Guvernulu va avé se se lupte cu-o opozițiune tare, speréza inse, cã-i va succede, a rapí cu sine maioritatea Camerelor pe calea reformelor cerute de puterile semnatare ale tractatulu de Berlinu, dêca i voru concede numai, a procede la esecutarea lor cu crutiarea necesara. Nu se póte crede, cã pe acestu terenu se nu se faca o intielegere. Romani'a este si va se fia si in viitoriu aliatulu naturalu alu Franciei in Orientu, unde acést'a are interese atãtu de insemnate.“

Intr'aceea se telegrafăza dela Paris, că după so-
sirea s'a la Paris d. Boerescu a facutu in 23
Aug. a. c. prim'a visita ministrului de externe alu
Franciei dlui Waddington, care i-a facutu o pri-
mire escelenta. In 25 Aug. d. Boerescu a pran-
ditu la ambasad'a Angliei, ear' in 26 a plecatu la
Dieppe spre a conferi cu marchisulu de Salisbury.
La întorcere eră proiectata o noua intrevorbire cu
d. de Waddington, care după cumu afla „Roma-
nulu“ ar' fi rogatu chiaru pe d. Boerescu se mai
sté trei zile in Paris, dorindu a se mai intretiené
cu dñsulu asupra cestiunei emanciparii Evreiloru.

Resbelulu între diuarele oficióse germane
si rusesce se continua cu mare vioiciune. S'a
respicatu chiaru si cuventulu teribilu „resbelu“.
„Resbelu între Russi'a si Germani'a? intréba diu-
ariulu „Germani'a“ si adauge, că cu unu anu ina-
inte nici unu prussianu n'ar' fi cutezatu a se
gandi la cuventulu acelu teribilu, dér', de candu
cu atacurile foiloru oficióse russe si germane, fia-
care s'a deprinsu cu ide'a acestei eventualitati, că
si cu ide'a, că mâne va fi tîmpu ploiosu; Ger-
manii se convingu totu mai multu, că din Orientu
ii amenintia unu periculu totu asia de mare, că
din Occidentu, dér', pèna candu Germani'a si Aus-
tri'a voru fi unite, n'au a se teme de nimicu.“

In legatura cu neintielegerea dintre Germani si
Russi i se atribuie o mare importantia visitei prin-
cipelui mostenitoriu rusu la curtea Svediei.
Diuarele rusesce intrebuintéza ocaziunea de a demon-
strá cu simpatie ce exista între Svedia si
Russi'a. — Façia cu tóte aceste este de mare im-
portantia calatori'a maresialului prussianu Ma-
teuffel, care merge se salute pe Tiarulu in
Varsiova. Maresialulu e o persóna bine vediuta
la imperatulu Alesandru si se dice, că ar' avé ma-
rea misiune de alu impacá earasi cu imperatulu
Wilhelm, cu tóte că pèna acuma inca nu scie ni-
menea, déca in adeveru între imperatii Russei si
Germaniei s'ar fi ivitu vreo neintielegere, tóta cèrt'a
se reduce deocamdata numai la inimicitia dintre
Bismarck si Gorciacov.

Intalnirea lui Andrassy cu Bismarck.

Ministrulu de externe Andrassy va avé
si elu, că toti ómenii insemnati, multe defecte, a-
ceea inse că ar' fi ingratu nu i se póte imputá.
Tocmai acuma s'a decisu comitele a da lumii o
proba despre acést'a, calatorindu la Gastein, spre
a aduce poternicului cancelariu alu Germaniei tri-
butulu seu de recunoscintia. In adeveru comitele
Andrassy are de a multiamí cu deosebire prin-
cipelui Bismarck, că a potutu se se tièna atata
tîmpu in capulu guvernului centralu alu Monarchiei
austro-ungare. Este dér' că si o implinire a unei
scumpe detorii din parte-i, déca in ajunulu retra-
gerii sale merge se viziteze pe marele cancelariu,
care, după insusi marturisirea lui, i-a fostu in tot-
deaun'a celu mai „sinceru“ amicu. Visitei acesteia
nu i s'ar' poté dá in sine decátu o importantia
personalá, dér' ea se face intr'unu modu atátu de
demonstrativu, cu-o tendintia atátu de departe ba-
tátóre, incatu prin acést'a devine si obiectivu de-o
mare insemnatate.

„N. Wien. Tagblatt“ scrie, că comitele An-
drassy pare a fi luat asuprasi, de a linistí la
Gastein pe principele de Bismarck si de alu chia-
rificá, că prin schimbarea persónei ministrului de
externe nu se va schimbá si sistemulu si că mi-
nistrulu, care va veni după Andrassy, va avé totu a-
celeasi intentiuni față de Germani'a; se pare asia-
dér', că Andrassy visitéza pe Bismarck in Gastein
că garantu pentru succesuru seu, pe care An-
drassy ilu cunósce fórté bine si care, se dice, că ar'
fi br. de Haymerle ambasadoru austriacu la
Rom'a.

Spre a completá lucrulu se anuntia, că si Bis-
marck s'ar' fi exprimat, că are de gandu, că,
dúpa ce isi va fi finitu cur'a la Gastein se faca
comitelui Andrassy o contravisita. Se nasce acuma
intrebarea, că óre cercurile „competente din Vien'a
sunt in adeveru atátu de incantate de demonstra-
tiunea acést'a a amicitiei Andrassy-bismarkiane.
Nu credemu. Trebuie in ori-ce casu se faca asu-
pra Curtii o impresiune fórté penibila faptulu, că
unu ministru austro-ungaru alérga la cancelariulu
germanu spre a cere dela elu voi'a, că se se re-
traga. Ori-că comitele Andrassy voiesce din con-
tra se conjure pe Bismarck, că se intrevina in fa-
vorulu remanerei sale? —

„Deutsche Zeitung“ din Vien'a se ocupa intr'-
unu articulu de fondu de intalnirea comitelui An-
drassy cu principele Bismarck la Ga-

stein. Estragemu din acestu articulu interes-
santu urmatóriele:

Amicii comitelui Andrassy — scrie „D. Z.“, si-au
schimbatu punctulu de vedere in septemanile din urma de
minune. La prim'a scire a demisiunei sale foile guvern-
ului ungurescu strigara, că prin retragerea compatriotului loru
se sgduie constitutionalismulu, esistenti'a dualismului si dom-
ni'a Maghiariloru. Védiendu inse, că cu totu strigatulu a-
cest'a opiniunea publica in Ungari'a remaserece si că ministrulu
nu póte se fortieze remanerea s'a in postu, isi schimbara
foile oficióse tonulu. Andrassy se duce, asia ni se spune
si asia respandesce elu prin ómenii sei, in deplin'a stralu-
cirea a gloriei si a influintei sale. Politic'a lui, se dice, va
traí mai departe si după ce se va fi retrasu, ear' amicii sei
o spunu triumfandu, că Andrassy insusi merge la principele
Bismarck spre ai dá asigurarea, că spiritulu seu si după
ce va disparé de pe aren'a diplomatica va predomni politic'a
austriaca.“

Arata apoi că „Pester Lloyd“ in unulu din primii sei
articuli a comunicatu, negresitu inspiratu fiindu chiaru de
comitele Andrassy, unele din cugetarile sale intime. Cine
póte crede, dicea atunci „P. L.“, că unu barbatu de statu
cu elasticitatea spiritului lui Andrassy se lase oper'a s'a de
buna voia neispravita si se-o predé altuia? Cause mai grave
au trebuitu dér' se silésca pe ministru a se retrage, — ni-
menea nu se desparte bucuros de putere s. a. „Deutsche
Ztg.“ adauge, că precumu nu póte crede in asigurarea co-
mitelui Andrassy, că ar' fi „liberu de orice ambitiune“, asia
nu se póte admite nicidecumu, că ar' fi obositu trupesce,
dúpa ce tocmai Vienesií aveau ocaziunea a vedé in fiacare
di pe comitele facundu regulatu preambleara s'a calare in
Prater si scieau cătu de puçina ostenála isi dá elu cu ce-
tirea noteloru si a acteloru. „Politic'a comitelui Andrassy,
acést'a o scieamu, de siguru n'a fostu caus'a demisiunei
sale, căci politic'a „s'a“ n'a fostu decátu politic'a altoru
cercuri competente. Spre a domolí pe conationalii sei ilu lasara
pe elu se faca politic'a de ocupatiune si, spre a nu pro-
vocá neincrederea poterniciloru nostri vecini de dincolo de
Lait'a, nici pentru period'a urmatória, ilu lasa se jóce si a-
cumá unu rol mare de reprezentatiune in Gastein, spre a'lu
demisiuná apoi cu onóre. . .“

„Neaperatu, că politic'a esterióra a monarchiei va re-
mané deocamdata in vagasiile, in care au bagat'o acele in-
fluintie competente. Amicitia cu Germani'a nu va incetá,
pentru că ea este o parte intregitóre a acelei politice. Po-
temu se fimu amici ai Germaniei din dóue motive. Unii
voiescu amicitia ambeloru state de origine germana, spre a
asigurá pacea europeana printr'o coalitiune forte. Intre a-
cesti'a ne numeramu si noi. („D. Ztg.“) Urditorii ocupa-
tiunei sunt constrinsi de alte motive a dorí ajutoriulu Ger-
maniei. Le trebuie acestu aliatu, că se aiba pe cine a se
sprigini la spate, déca voru continua politic'a loru de cucerire.
Ei au urmatu consiliulu lui Bismarck, care inca in 1863
a indrumatu pe Austri'a spre Orientu si care ne-a incura-
giatu necontenitu, a ocupá Bosni'a. Principele Bismarck a
trebuitu se dorésca, că amendou vecinii sei dela ostu se 'si
incarc stomaculu pe insul'a balcanica cu bucatiele, pe cari
se nu le póta mistuí curéndu. Déca Austri'a va stá piro-
nita cu-o parte a armatei sale pe peninsul'a balcanica, va
trebuí se fia aliatulu Germaniei, care istá la spate. Ur-
ditorii ocupatiunei sunt siliti dér' a sustiené cu ori-ce pretiu
amicitia cu Germani'a. Comitele Andrassy, care a jocat
dúpa cumu ia cantatu Bismarck, merge acuma la Gastein
spre a asigurá pe Germani'a despre amicitia constanta a
Austriei si a-o tiené in buna dispositiune pentru casulu u-
noru complicari serióse in Novibazar.

Din norocire inse Germani'a are tocmai asia de mare
si urgenta lipsa de amicitia Austriei, că noi de a ei. Prin-
cipele Bismarck se semte fórté nelinistitu, din cauza că
principele mostenitoriu rusescu merge la Svedia si cauta a
incheia o aliantia a stateloru nordice Russi'a, Svedia si
Danimarca; impregiurarea, că relatiunile între Germani'a si
Russi'a s'au recitu, ilu face se pretiuésca amicitia Austriei.
Ur'a cea órba a poporului rusescu in contra germanismului,
placerele panslavistice ale marelui duce rusescu, constringu
si pe Germani'a a urmari o directiune anumita. . .“

Unu testimoniu de paupertate,

scrisu unguresce si subscrisu de 85 invetiatori romani, cari
nu sciu unguresce.

Nici unu poporu in lume nu scie jocá asia de
bine rolulu unui poporu iubitoriu de libertate si
totu-odata a nedreptatí popórele conlocuitórie mai
simtitoriu —, a desvoltá simtiulu natiunali in si-
nulu seu cu mai mare dibacia si totu-odata a per-
secutá mai cu necrutiare manifestatiunile simtia-
minteloru natiunale la popórele conlocuitórie — a-
si acoperí mai desteru faptele asupritóre cu mantau'a
legalitatii si a patriotismului —, a face mai mare
sféra in „lume“ cu puçinetatea sa, cá-si poporulu
ungurescu. Cei mai mari cá si intr'o banda mi-
nunatu organizata si disciplinata — dau numai sem-
nalulu si cea mai mica cimpóia inca scie ce si

cum are se faca. Intru adeveru că fariseii cei
d'in biblia aru poté se íde lectiuni, déca aru mai
traí, dela fariseii nostri politici. Eca cinstitul
vice-presiedinte alu reprezentatiunei tieroi, marele-
maiestru alu vestitului Mihálka László, alu preotu-
lui Calinu János, alu avocatului Batin Kornél si
alu celorulalti pigmei sufletesci din Marmati'a, a-
duna pe alegétorii sei, i-face se créda la procederea
s'a corecta in nisce lucruri reprobate chiaru si de
foile guvernamentale, si după-ce i „convinge“ des-
pre absolut'a necesitate asi depune mandatulu seu,
că prin investigatiunea, ce se va porni prin d'in-
sulu in contr'a calumniatoriloru sei, se nu suferé
cumva nimbulu deputatiunali, nu mai póte con-
trastá rogariloru unei deputatiuni ruthene si altei
unguresce si éra primesce totu intr'acelasi actu de
reprezentatiune mandatulu de deputatu. (Óre ce
póte se fia caus'a, că Mihálka László et consortes
nu figuréza între cei cu rogarea?)

Politicii nostri si cimpoile loru, totusi simties-
cu câte-odata, că siég'a (gluma) este pré grósa si
că lumea ar' poté in fine se véda gasc'a de sub
„capenégú“, dreptu aceea se silescu a dovedi lu-
mei, cum că aceia, cu cari au de a face, adeca
natiunalitatile, suntu nisce becisnici si că ei insisi
dorescu si ceru, că se se faca cu ei acele, ce se
facu si că prin urmare: volenti non fit
injuria. Cu unu astufeliu de actu alu unel-
teloru inaltei nóstre diplomatie stámu érași față.

85 invetiatori romani (póte toti, căti au fostu
la cursulu suplementariu de limb'a maghiara in
Aradu) au subscrisu o „multiamita publica“, care
se publica cu mare ostentatiune chiaru in diu'a de
St. Stefanu-Ungurescu in fói'a guvernamentala
„Hon“. „Multiamit'a publica“ contine in estrasu
urmatóriele.

1. „Subscrisii multiamescu profesorelui de pre-
parandia din Caransebesiu, Nemoianu János, pe
care, precumu dicu in finea „multiamitei publice“
dinsii, pre langa cualitatile sale eminente singuru
'lu tienu de a fi chiamatu a portá felinariulu cul-
turei unguresce inaintea loru, — pentru invetiatu-
rele sale cele temeince in limb'a statului.

2. „Apromitu, că cele invetiate in acestu cursu
suplementariu din limb'a unguresca le voru duce
acasa si se voru sili, că acele se devina „avuti'a
comuna a intregii natiuni romanesci.“ — Dómne
déca nu ne ai potutu feri de locu de asemenea a-
vuti'a, érta ne cu atát'a, căta avemu dejá! —

3. „Nici unui statu nu i se póte contesta
dreptulu de a introduce limb'a statului in scólele
poporale si de a promové cultur'a poporala ames-
ratu propriului seu idealu de statu.“ — Pare-mi
se ungerii contest'au acestu dreptu cu mare ama-
ratiune acum suntu vreo 20 de ani neutiloru si nu eráu
nici decátu incantati de idealulu de statu, ce si-l'a
fostu propusu Bach si Schmerling. —

4. „Mare fericire este pentru unu statu, déca
se póte apropiá de idealulu seu, dér' mai mare
este fericirea acelui cetatianu, care dejá in
léganu petrunsu de acestu ide-
alu (óre se faca bunulu Dumnedieu si de ase-
mene minuni?) isi poté dá espressiune simtiemin-
teloru sale patriotice in dile bune si rele in
limb'a statului.“ — Idealulu nostru de
statu nu convine de locu cu cela, alu domniloru
dela cari séu mai bine, prin cari ati invetiatu
D-Vóstra unguresce. Noi amu dorí, că in tienu-
turile nóstre romanesci se potemu noi fi romani,
cum ne trage anim'a, si se fimu administratí si
guvernati in dulcea nóstra limba romanésca. Acei
domni voiescu tocmai contrariulu din tóte aceste.
Ei aru vré, că noi se ne rogámu si lui Dumne-
diu unguresce, si candu plangemu, se plangemu
unguresce, ér' nóue nu ni place nici a ride ungu-
resce. Cu unu cuventu: fundamentulu idealului
nostru de statu este dreptatea si egalitatea, funda-
mentulu idealului loru este — o utopia, adeca ma-
ghiarisarea popóreloru conlocuitórie. —

5. „Numai printr'o limba de statu si prin
puterea, care léga la-olalta diferitele elemente, se
póte castigá intr'unu statu polyglotu puterea tre-
buintiósá in afara.“ — Da, pentru aceea i lipsesce
Elvetiei bunastarea si cultur'a, ér' bieteí Americé
libere poterea, pentru-cá nu vorbescu toti o
limba. —

6. „Cetatianulu francesu, anglesu, spaniolu,
germanu, rusu si turcu ar' rosi, déca ar' trebui
se marturisésca despre sine, că nu cunósce limb'a
statului si nóue se nu ni fia rusine, că cunoscemu
limb'a statului Ungari'a libera si ne opunemu in-
troducerei ei in scólele poporale.“ — . . . Fran-
cesii, spaniolii, italianii, germanii si ceialalti n'ar
invetiatu si nici-cá aru invetiá canduva limb'a sta-

...si, precum voiescu ungerii se-o invetiamu
noi pe a loru in scólele poporale ei se nascu cu
si ar' trebui se fia surdo-muti cá se nu-o vor-
besca. Déca aru fi se invetie aceste popóre limb'a
din carte cá si noi, atunci aru rosi si ele
n'ar cunosce. Aci fia observatu, cá pe cer-
si turcii Russiei spre esemplu nu-i pré in-
ma fratii maghiari, cá se invetie limb'a statu-
pe bulgarii, romanii, serbii, grecii, cetatiani ai
Turciei, ii-índémna, dér' acestia nu vréu. Ce se
faci, déca acelu -asi lécu nu folosese la totu
intr'o forma si déca ómenii „prosti“ nu pri-
mescu de buna voia sfaturile bune!?

7. Intr'o suta de ani, cátu au fostu romanii
supusi guvernului militarui, n'amu in-
vetau alt'a decâtu nemtiesce, asiá si a fi ostasi
buni, acumu vedemu, cá trebuie se ajungemu si
mai susu. — Apoi noi esti-alalti, cari n'amu
fostu sub guvernulu militarui, sciu, cá ne amu
procopsitu in maiestrii si sciintie mai alesu
péna la 1848, dér' ce e dreptu au ajunsu multi
dintre noi si mai susu, decâtu li-a servitu spre
necutate. —

8. Déca ar' fi invetiati fiii Romaniloru de
multu ungresce; déca ar' fi sciutu si priceputu,
cá fara de limb'a ungresca aici in tíer'a ungu-
resca nu este cu potintia a inaintá si, in genere,
déca Romanii ar' fi intielesu spiritulu progressului:
atunci, mai alesu luandu in consideratiune, cá
guvernulu este cu multa privire (dér' puçina buna-
voíntia. Not. Culeg) la Romanii „patriotici“ si
calificati, astadi póte amu avé fericirea de a vedé
pre cutare dintre fiii natiunei nóstre chiaru si o-
cupandu cutare fotoliu ministerialu. Cum-cá gu-
vernulu redica pe fie-care Romanu inteligente la
cele mai inalte oficie si deregatorii, ne provocamu
la archireii si domnii nostri din diregetoriele cele
mai inalte seculari. Preste vre-o suta de ani,
cátu vomu scí cu totii bine ungresce, vomu dá
noi statului barbati de statu tocmai asiá de
iminenti, cá-si péna acuma soldati. — Da guver-
nulu aplica pe totu Romanulu inteligente; pentru
aceea vedemu atáti-a comiti supremi romani si
pentru aceea ni judeca asupra vietiei, averei si
libertatii personale nisce ómeni, cari nu se potu
scitlege cu noi necunoscéndu-ne limb'a. Archireii
acumu ni sunt romani, dér' fiindu-cá guver-
nulu se ingrigesce parintiesce de traducerea carti-
loru nóstre bisericesci pe ungeria, adi-mane potemu
se ne tredimu cu superintendenti — cá odinióra
in loculu loru. Preste vre-o suta de ani, déca vá
noi si Dumnedieu asia, precumu voiescu bineface-
torii nostri si voru face — nu numai subscie —
lati invetiatorii nostri adrese de aceste frumóse,
cumu avé si barbati eminenti de statu, dér' Ro-
mani nu voru fi nicairi. —

9. In fine aducu multiamita inspectoriloru de
investiamentu: Iosifu Gojdos, Suttag Ferencz, Stein-
bach, Mart. T., dirigintelu preparandialu Petru
Knezer si consiliariulu ministerialu Pavelu Gyönczi,
cari i asecurá cu multe cuvinte frumóse despre
bunavointia s'a, si se róga, cá se li se deschida
cursuri de aceste suplementarie pentru invetiarea
limbei ungresci si in anii viitori. — Seria acést'a
frumósa de nume dovedesce pré lamuritu, cátu de
multu isi sparge guvernulu capulu, cá se aplica
pe toti inteligintii romani intre altele si pe tere-
ntu investiamentulu poporalu. —

Aceste le contine „multiamit'a publica“ scrisa
intr'unu stilu atátu de maiestritu officiosu, in cátu,
cá se o precépa invetiatorii nostri dela aceste cur-
suri suplenitórie, aru trebui se invetie limb'a ungu-
resca in cursuri suplenitórie celu puçinu atatu-a,
cátu dicu ei, o suta de ani. Nici vórba nu póte
i déra, cá acést'a multiamita se fi iesitu din ca-
pulu ore caruia din cei 85; ba, dupa-cum cunos-
tému noi procedur'a la fabricarea unoru asemeni
documente si precum ni-a doveditu si casulu cu a-
lures'a fabricata in Marmati'a, potemu presupune, cá
invetiatorii nici n'au sciutu bine, cá ce subscie.
Pre dinsii, a buna séma, i-au convocatu si, dupa-
ce li-au aretatu cu cuvinte elocinte, cátu de mare
arta aduce bunulu guvernulu invetiandu-i cu „banii
ei“ cei scumpi, candu-iaru poté numai alungá
simplaminte si inlocui cu nisce secui; cá ce mare
bun vá isvori pentru patria si pentru ei insisi
in aceea, cá invetia ungresce; cá sciindu ungu-
resce li stau deschise tóte diregetóriele etc. si dupa
pote aceste, déca dinsii nu s'aru aretá recunoscé-
ntu, ce mare nemultiamire aru dovedi ei façia cu
guvernulu nostru binevoitoriu — li s'a pusu lu-
crulu gat'a inainte si ei cugetandu, cá déca potu
mantu tíer'a de perire prin o singura subscriere,

aru fi pecatu a denegá acést'a subscriere, au sub-
scrisu. . .

Nu credemu se se fi compusu acést'a multia-
mita nici de Romanulu Nemoianu; mai probabilu
este, cá e compusa de inspectorele Gajdos, care
in restempu de 3 ani a facutu o cariera minu-
nata, de buna séma ajutoratu intru acést'a prin
meritele sale castigat façia de statu.

Fia fostu inse compusa acést'a multiamita ori-
cumu si prin ori-cine, tristu lucru remane totusi,
cá 85 de invetiatori romani au subscrisu-o si cá
din acesti 85 nu s'a aflu unulu, care se fi a-
vutu barbati'a si curagiulu moralu a li spune fa-
tutoriloru adresei francu: cá elu nu va subscie,
ce nu pricepe completu; cá elu se supune legeri,
dér' n'are nici o cauza a se bucurá de acést'a lege,
prin care se pune numai pedeca culturéi poporale
si colegiloru sei: cá de dragulu nimenui nu este
iertatu a esprimá in publicitate si in lucruri seri-
óse altuceva, decâtu ce tiene convingerea omului;
cá este lucru forte compromititoriu pentru unu
omu cu caracteru si pentru unu invetiatoriu ro-
manu a se pune prin subscrierea unoru mãsgali-
turi cá-si acést'a in opoziitiune cu tienut'a intregi
natiuni si a celoru mai bravi si mai inteligenti fii ai
ei façia de acést'a lege. Nemtii, pe vremea loru
cu greu ar' fi aflu in tóta Ungaria 10 invetia-
tori maghiari, cari se le subscie o multiamita cá
acést'a! Acést'a si ar' poté-o domnii subscietori
insemná pentru venitoriu.

De altumintrelea asteptamu deslucire, ce credu,
cá ni se vá dá, dela subscietorii insisi.

Reportulu comitetulu Asociatiunei transilvane despre lucrarile sale in anulu administrativu 1878/9.

(Urmare si fine.)

VI. Si acum venimu la unu obiectu póte mai impor-
tantu decâtu despre cari am reportatu péna aci, si asupra
caruia póte ar fi trebuitu se ve reportamu chiaru dela in-
ceputu.

E vorb'a despre publicatiunile Asociatiunei, séu adeca
despre „Fóia periodica a Asociatiunei, destinata pentru pu-
blicarea afaceriloru ei si pentru latirea midilóceloru inain-
tarei de literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.“
(vedi § 33 din statute.)

Acést'a fóia in form'a ei cunoscuta de toti au aparutu
péna la ultim'a Decembre 1878.

In anulu trecutulu intr'o siedintia estraordinaria dela 29
Iuliu, comitetulu cu ocaziunea desbaterei proiectulu de bud-
getu a emis si adoptatu opiniunea, cá in sum'a de 800 fl.
propusa pentru sectiunile Asociatiunei, se se cuprinda si
subventiunea fóiei Asociatiunei; dér' cá acést'a fóia dela 1
Ianuariu 1879 incepunduse se apara in sistemu de Anale,
cu atátu mai virtosu, cá infintiate fiindu acum si sectiunile,
acestea inca voru trebui se concurga cu lucrarile si publi-
cationsile loru la materialulu ce acea fóia are se contiena si
se publice. In cátu pentru insusi formatulu, asia dicédu
tehnica, si pentru terminulu periodicu, de câte ori se apara
pe septemana, pe luna, séu pe anu, se lasá in deliberarea
sectiuniloru intr'unite.

Acést'a opiniune s'a adusu de catra comitetu, prin re-
portulu seu din anulu trecutulu, la adunarea generala din
Simleu, cá propunere, si a cerutu a deliberá asupra ei.

Adunarea generala in prim'a s'a siedintia dela 4 Au-
gustu 1878, la punctu II, dupa cetirea prin secretariulu alu
doile a reportulu comitetulu, a luatulu puru si simplu actu
despre reportu, si l'a alaturatu la processulu verbale alu sie-
dintiei din acea di.

Asiadér' propunerea comitetulu a fostu adoptata fara
nici o discussiune; si prin urmare acea propunere dreptu
concluziune luata de adunarea generala, si obligatoria, ase-
menea cá orice altu conclusu alu adunariloru generali.

Comitetulu pentru esecutarea acestei concluziuni a adu-
narei generale, in siedintia s'a dela 11 Ianuariu a. c.
la propunerea secretariulu alu doilea, a luatulu urmatórea
deciziune:

„In urm'a conclusulu adunarei generale a Asociatiunei
tienuta in Simleu la 4 si 5 Augustu 1878, fóia periodica
„Transilvani'a“ a Asociatiunei, avendu a incetá dela
1 Ianuariu 1879 de a mai aparé in form'a ei de pána
acum.

„In vederea §-lui 33 din statute, care dice, cá; Asso-
ciatiunea va sustienea o fóia periodica in fascióre nelimitate,
destinata pentru publicarea afaceriloru ei, si pentru latirea
midilóceloru inaintarei de literatur'a romana si cultur'a po-
porului romanu

„Comitetulu decide precum urmédia:

„1. Fóia periodica prevediuta in statute (§ 33) va
porta titlulu de: „Annalele Asociatiunei transilvane pentru
literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.“

„2. In aceste anale se voru publicá:

- Processesele verbali, actele si tóte lucrarile adunariloru
generale, precum si ale comitetulu, si ale sectiuniloru
Asociatiunei.
- Discursurile séu dissertatiunile istorice, sciintifice si li-
terarie ale membriloru, tienute in adunările generale
séu in sectiuni; precum si lucrarile altoru, cari lu-
crari au obtienutu aprobarea Asociatiunei séu a sec-
tiuniloru.
- Alte scrieri, documente séu articli, pe cari in sfer'a
loru de competentia le voru judecá de bune, folositére
si demne de publicatu (§ 32).
- Operatele premisse se voru publicá in Annale numai
dupa ce prin unu anume regulamentu se va regulá
dreptulu de proprietate intre autorulu premiatu si între
Asociatiunea care premiadia.

„3. Annalele voru aparé in fasciule nelimitate in
formatu octavu, de atátea-ori, decáte-ori va fi materialu sufi-
cientu de publicatu.

„4. Pretiulu loru se va stabili si aretá pe fiacare
fasciculu dupa marimea lui. Acestu pretiu inse va fi mai
moderatu pentru membrii Asociatiunei, decâtu pentru aceia,
cari nu sunt membrii ei (35).

„5. Annalele publicate in cursulu unui anu, voru
formá unu tomu completu alu publicatiuniloru Asociatiunei
din acelu anu.

„6. Pentru publicarea acestoru annale va ingriji co-
mitetulu Asociatiunei prin secretariulu primu, cá redactoru
alu acelor publicatiuni. (§ 16 din statute). In totu ca-
sulu inse primulu secretariu va fi ajutoratu in privinti'a a-
césta de secretariulu alu doilea, cátu si de secretarii secti-
uniloru, si de acestia anume in ceea ce se reporta la publi-
cationsile ce cadu in activitatea si competentia acelor
sectiuni.

„7. In publicarea annaleloru se va observá modulu de
scriere etimologicu, precum elu s'a observatu si péna acum
in publicatiunile Asociatiunei.“

Cum am disu, acést'a propunere s'a primitu in unani-
mitate de cátra comitetu, cu adaugere, cá este primita numai
in modu provisoriu, péna la alte dispositiuni ale sectiuniloru,
cari voru avé a se intr'uni anume pentru a deliberá asupra
acestui obiectu.

Sectiunile si respective membrii sectiuniloru nu s'au
intr'unite spre a decide asupra insarcinarii adunarei gene-
rali de a determiná formatulu si terminulu periodicu pentru
aparitiunea „Annaliloru“ si a se pronuntia asupra conclusi-
unei, ce a luatulu comitetulu in privinti'a acést'a, concluziune
ce amu aretatu mai in susu.

Asia conclusulu de a se publica „Annalele“, a remasu
neesecutatu.

Si inca totu se potea publicá celu puçinu unu fasci-
culu séu doue, déca ar' fi statu la dispositiunea comitetulu
Discursurile ce s'au tienutu in adunarea dela Simleu din
anulu trecutulu.

Cu acele discursuri cu processesele verbale ale comitetulu
si ale sectiuniloru, cari nu sunt publicate, s'ar' fi potutu face
unu fasciculu séu doue destulu de voluminóse.

Eca dér' causele si impregiarile, pentru cari in anulu
trecutu nu s'au publicatu. Annalele inse, séu in form'a
cumu a fostu fóia „Transilvani'a“, séu in ori-ce alta forma,
precumu voru judecá sectiunile, dela 1 Ianuariu 1880 tre-
buie se se publice.

Intregu publiculu romanu o astépta acést'a; ér' inain-
tarea literaturéi romane si progressarea culturéi poporului
romanu ni o impune intr'unu modu mái multu decâtu im-
perativu: ni o demanda.

Aci este loculu se amintimu, cá numerulu membriloru
sectiuniloru a remasu aprópe totu acela, care a fostu in a-
nulu trecutulu. Deosebirea este cá; D. Sava P. Barcianu
membru sectiunei filologice, fostu parochu in Resinari, as-
sesoru consistorialu si administatoru protopopescu, a repau-
satu, ceea ce am memoratu si mai in susu, si Dr. Nicolau
Stoia, fostu membru in Blasiu si membru sectiunei sciintie-
loru naturale.

Mórtea acestoru doi meritabili barbati nu potemu de-
cátu se o regretamu cu totii si se exprimamu cu totii a-
dénca dorere pentru perderea loru din midilóculu nostru.

Asia astadi sectiunea filologica numera 8 membri;
sectiunea istorica 13; si sectiunea sciintieloru asemenea
13 membri.

Listele acestoru membri s'au substernutu adunarei gene-
rali dela Simleu din anulu trecutulu.

VII. Acést'a este, si aci amu poté terminá cu repor-
tulu ce comitetulu are onórea alu presentá onorabilei adu-
nari generali spre alu esaminá si a dispune in deplinu suve-
ranitatea s'a.

Ceea ce ni a mai remasu, nóue comitetulu este se re-
asumamu cererile ce amu facutu la unele puncte din acestu
reportu si anume:

1. Ve ceremu, cá pentru cele dóue sume ce s'au datu
preste prevederile budgetari, adeca 70 fl. stipendiu tinerului

Constantinu Boghiciu, elevu la scólele comerciale in Brasiovu, si 50 fl. ajutoru tinerului Emilianu Popovicu tehnicu in Vien'a, adunarea generala se aprobe edarea acestoru sume din rubric'a speselor neprevedute ale Budgetului anului trecut (I. 8.)

2. Ve ceremu se aprobatii pasii, ce comitetulu a facutu in privint'a „Fundatiunei scolare Tofalene“, si se adoptati acésta fundatiune intre celelalte ce sunt date in administratiunea Associatiunei (II.)

3. In urma, permitetine se ve tragemu atentiunea asupra publicarei Annalilor; aci ve ceremu, se decideti prin concludu formalu, ca dupa program'a comitetului din siedint'a dela 21 Ianuaru a. c. aretata mai in susu (VI), publicarea „Annaleloru Associatiunei transe pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“, are se incépa negresitu dela 1 Ianuaru anulu viitoru 1880, si a se continuá periodicu dupa sum'a, asia dicéandu, si valórea materialului ce se va presentá.

VIII. In urma avemu onórea a ve presentá ratiociniulu cassei Associatiunei, si alu fondului Academiei de drepturi pe anulu 1878/9 spre alu esaminá; precumu ve substernemu si proiectulu de budgetu alu Associatiune pe a. 1879/80, spre a-lu luá in deliberare si alu votá dupa cum va afá adunarea generala de bine.

IX. Inainte de a terminá, trebuie se aducemu la cunoscuti'a onorabilei adunari generale, ca primul secretarin alu Associatiunei d-lu Georgiu Baritiu prin scrisórea s'a din 6 Martiu, adresata comitetului, si-a cerutu demissiunea din functiunea de secretariu, pe motive ca: „in acésta calitate si intre impregiarile actuale nu vede, ca ar' avé nici o ramura de ocupatiune, din câte sunt destinate pentru secretariulu I. in Statute.“

Comitetulu in siedint'a s'a dela 10 Maiu a. c. luandu in pertractare cererea de dimissiune a d-lui G. Baritiu, a luat resolutiunea ca: comitetulu nu este competentu, nici ai primi nici a-i refúsá dimissiunea, fiindu aci competenta numai acea corporatiune, adica adunarea generala, care la alesu, de a se pronuncia, déca-i primesce séu ba dimissiunea.

Submitemu, prin urmare, acésta cessiune la resolutiunea onorabilei adunari generale.

Din siedint'a comitetului Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sibiu, 29 Iuliu 1878.

Reportoru: Dr. Ios. Hodosiu, secret II.

Diverse.

(Ofranda generósa.) Stimabil'a Dómn'a Tarsiti'a Tell, consórt'a d-lui generalu Tell din Bucuresci, petrecéandu câteva septemáni cu famili'a la Elópatak si vediendu lipsele, de cari suferé biseric'a romana gr. or. de acolo, a luat nobil'a iniciativa a unei colecte, adunandu astfeliu sum'a de 85 fl. v. a. cu scopu de a se face reparaturile necesare la acea biseric'a (podeal'a ect.) Sum'a acést'a a depus'o dn'a Tell alaltaeri la Redactiunea fóiei nóstre. Multiamimu stimabilei Dómn'e si tuturor contributoriloru pentru acést'a generósa ofranda. Sum'a de 85 fl. o vomu tramite la destinatiunea, ear' s'a pentru acuma dâmu locu listei, ce ni s'a impartasitu. Au contribuitu:

Famili'a Tell 7 fl., Mari'a Homoricianu 2 fl., A. Boiarolu 5 fl., M. Bruss, farmacistu 1 fl., G. Sigmund, farmacistu 1 fl., M. Ciupelnitanu 1 fl., M-me Elen'a Pappadopolu 1 fl., M-elle Pappadopolu 1 fl., M-me Zoe Theodori 2 fl., D. Frangopolu 1 fl., D. Pamiliu 1 fl., 1 fl., Mari'a Steriu 1 fl., W. I. Rusescu 1 fl., P. Mihaescu 1 fl., M. A. Poppitzeanu 1 fl., Nenoveanu 1 fl., N. Crapellianu 1 fl., George Spaltogola 1 fl., M. I. Dragomir 1 fl., Cavadia 1 fl., Aleziadi 1 fl., Christea Lecu 1 fl., Ibr. Vanghele 1 fl., Ef. Germani 20 lei noi, M. G. Trandafirescu 1 fl. Nicu Gogu 1 fl., Lucsiti'a Vorileu 1 fl., A. Rémniceanu 1 fl., Radovitz 1 fl., Hariclia Vladoianu 50 cr., Antimescu 50 cr., Matilda Niculescu 50 cr., C. Ionu Vernescu 2 fl., Elen'a S 1 fl., Smaranda Mateescu 5 fl., Eleft G. Economu 1 fl., George Mihuletiu 1 fl., C. Buceanu 1 fl., Al. Moroiu 1 fl., Ecaterina Sfetescu 1 fl., Elisa Tiaciu 1 fl., Alexandrina Yatropolu 3 fl., Demaso 2 fl., M-me Filitis 2 fl., Dimitrie Racovitia 5 fl., George Constantinescu 1 fl., Dragulinescu I. M. 1 fl., Eleuthériade 1 fl., Paraschiv Ionescu 1 fl., Locot. Niculescu 1 fl., Locot I. Obedenaru 1 fl., Dr. Schwartz 1 fl.

(Estudiantin'a romana.) De doue dile — scrie „Binele Publicu“ — se vedu pe stradele Capitalei nisce tineri, in mare parte robusti, cu infacisirea simpatica, cu imbracamintea uniforma: minténu de panza alba marginitu cu unu lampasu angustu de colóre albastra deschisa, incinsi peste camasia, cu itiarri in cisme lungi si cu palarii negre cu bordurile mari. Cine sunt, ce sunt ei? Elevii scólei normale din Barladu, Es-

tudiatin'a romana! Adi ii-avemu in mijloculu nostru, in Capitala. Câte-va notitie le credemu necesarie spre a completá itinerariulu loru dela Brasiovu si pèna aci. Trecéandu muntii, la Sinai'a, au fostu primiti simpaticu pretutindeni, si ospetati cá pretutindeni, mai multu: M. S. R. Domnulu urandu le de buna venire a luat parte la mas'a ce li s'a datu, intretienendu-se mai multu timpu cu directorulu, cu profesorii, cu studentii calatori. Vineri diminetia au lasatu Sinai'a venindu „per pedes apostolorum“ pèna la Bréz'a de unde s'au urcatu in trenulu pentru Bucuresci. Se dice ca printr'o bine-voitória dispositiune domnéscá trenulu li s'aru fi datu pèna aci gratuitu. Vineri séra au intratu in Capitala si s'au instalatu in liceulu St. Sava. Sambata au fostu la Camera, Dumineca la museu, adi, luni, voru visitá mai multe localitati importante din Capitala si Marti diminéti'a voru porni spre Ploesci, spre Moldov'a, spre Barladu. Timpulu fiindu prea scurtu si drumulu pré lungu, Estudiantin'a Romana a trebuitu se renuntie, celu puçinu pentru anulu acesta, la visitarea multora din orasiile si localitatile proiectate in itinerariulu ei. Cu tóte acestea a vediutu multu, a invetiutu si mai multu. Ea duce cu sine unu capitalu avutu de amintiri frumóse, pe cari le va aprecia mai tardiu, candu timpulu va scrie impregiurulu loru: „amintirile scólei, amintirile junetiei.“

(Unitarii) din Transilvani'a serbéza in Székely-Kristur aniversarea de 300 de ani a mórtei de martiru a fundatoriului sectei religionare unitare Franciscu Davidis. Despre festivitatile cari s'au inceputu la 24 Aug. a. c. i se telegrafeza duarului „Magyar Polgár“: Óspetii cari s'au adunatu la sinodulu unitariu si la serbarea aniversarei mortii lui Franciscu Davidis au fostu primiti grandiosu. In Uizekel episcopulu Iosifu Ferencz si óspetii au trecut pe sub unu arcu de triumfu inaintea casei parohiale si au fostu intimpinati de unu banderiu de calareti, preotulu unitariu Dominicu Kaffaj i'a salutatu cu-o vorbire. In Székely-Kristuru erau asediate arcuri de triumfu si banderii, primirea fú imposanta. Episcopulu si óspetii fura salutati aci de Fr. Kozma cu-o vorbire ocazionali, pe deputatii englesi ii bineventá profes. Benczedy cu-o vorbire in limb'a englesa. Episcopulu respunse cu cuvinte petrundietóre. Deputatii englesi inca multiamira, Gordon in limb'a englesa, Chalmers in cea germana. Entusiasmulu in Kristuru e fórté mare. Deputatulu unitariloru americani a scrisu din Elveti'a exprimandu parerea de reu, ca nu póte fi de façia la serbare.

(Pentru inundatii Seghedineni) s'a adunatu pèna acuma sum'a de 2 milióne 573,961 florini 46 1/2 cr. Teritoriulu dela Seghedinu este inca inundatu pe o intindere de 427,200 de stanjini patrati. Si acuma se gasescu inca mai in fiacare septemana cadavre printre ruinele caseiloru desgropate. Nu de multu se desgropá o familia intréga. Toti cu micu cu mare lucra di si nópte spre a scóte din ruine remasitiile de mobile si utensilie. Totu ce nu erá de pétra, feru séu de lemnu tare a putreditu. Partea cea mai mare a inundatiloru locuiescu in barace provisorie de scanduri. Cumu va se le mérga acestora la érna? Deocamdata nu este ertatu a redicá alte cladiri decâtu numai de lemnu provisorie. Cei mai multi ar' vré se'si faca si de aceste dér' n'au cu ce. Acuma se urméza cu insemnarea pagubelor, care se crede, ca intr'o luna va fi gat'a. Dupa finirea acestei consemnari, se dice, ca se voru impartii ajutóriele. Bietii ómeni astépta cu nerabdare acestu momentu, multi voru remané inse desamagiti in sperantiele loru.)

(Locotenentulu Carey), care a acompianiatu pe principele Napoleon in recunóscerea, ce a facut'o cu câteva soldati in contra Zuliloru si care, candu se aratara Zulii, o luá la fuga fara a se mai interessá de sórtea principelui, a fostu condamnatu pentru lasitate de tribunalulu de resbelu — la mórte. Acést'a erá o judecata atátu de aspra, încátu a facutu sensatiune de totu neplacuta in cercurile armatei. Se parea, ca tribunalulu de resbelu a voit se faca numai o demonstratiune pentru nefericitulu principe Napoleonu. Si asia a si fostu, cáci Carey fú pusu dupa sosirea s'a in Portsmouth pe picioru liberu. Locotenentulu Carey indata ce s'a datu josu din corabia a fostu presentatu principelui Eduard de Sachsen-Weimar, care i-a comunicatu, ca Regin'a la sfatulu ducelui de Cambridge a cassatu sentintia tribunalului de resbelu, care condamna pe locotenentu la mórte, pentru ca acuzarile in contra lui nu s'au potutu sustiené cu dovedi de ajunsu. Dupa acést'a i s'a

datu lui Carey sabi'a. Carey deocamdata intórce la regimentulu seu. In cercurile mili a produsu mare multiamire achitarea lui.

(Arderea unui trenu.) In depotare de vreo jumetate de óra dela Pest'a pe calei ferate de statu ungare unu trenu cu compus din 58 vagóne, intre cari mai multe earcate cu petroleu, a esitu din sine. Locomotiv'a trasu cu mare vehementia celelalte vagóne sine astfeliu, ca primul vagonu in care se afá troleulu s'a resturnatu peste locomotiva, s'a smatu cu totulu si butile de petroleu s'au spár ear' fluidulu s'a versatu peste masina si a focu dela flacarile ce esieau din ea. Intr'o clipa ardeau tóte optu vagónele cu petroleu si cu d'impregiuru. Unu impiegatu alergá pèna la statiunea cea mai de aprópe, de unde sosi o masca ajutoriu si asia numai se potura salvá celá 40 vagóne. Locomotiv'a cu cele 8 vagóne arde totu, prefacéandu-se in cenusia 600 maji metropetroleu si 240 maji metrice marfa de manuturá. Daun'a causata se urca in totalu p 100,000 florini. Vieatia de omu nu s'a paratatu nici un'a. Masinistulu si servitoriulu masina au scapatu cu puçine contusiuni.

Anunciu.

Se primescu in

locuintia si alimentatiune deplina

scolari, cari dorescu a-si agonisi cunoscuti'a limbéi germane la unu *professore* aici in Brasiovu strad'a noua Nr. 3 (Obere Neugasse) sub conditiuni convenábile.

Magazinu de incaltiaminte

Avemu onórea a aduce la cunoscuti'a onorabilu cu distinsa stima, ca amu deschisu in **Brasiovu strad'a cãldarariloru No. 540** (cas'a D-lui Trauschenfels)

„LA CISM'A ROSIA“ unu magazinu de totu soiulu de incaltiaminte, si comandamu depositulu nostru bine proveditu incaltiaminte pentru **Domni, Dame, Domnióne Copii** dupa fasonulu celu mai nou lucrata solidu si trainicu cu pretiurile cele mai moderate:

Tot-deodata ne recomandamu pentru comanda dupa mesura de ori ce soiulu de incaltiaminte conditiuni reale prompte si cu pretiuri fórté et

Basati pe esperientia unei activitati de multi ani in magazinulu D-lui Ioanu Sabade unde cu deosebire **G. Farkas** a fostu in conditiuni mai multi ani cá conducetóriu de lucru (factor) ne aflamu in placut'a positiune a corespunde deplinu tuturoru recerintieloru in ori si ce ditiune.

Rogandu-ne a ne dá numerosulu D-Vóstre cursu, semnamu cu tóta stim'a

ORGIDAN & FARKAS,

Brasiovu strad'a caldararilor No. 540

NB. Comande esterne inca efectuimu realu, promptu si eftinu.

Pretiurile pietiei

din 29 Augustu st. n. 1879.

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.
Granu	fruntea . . .	7.—	Mazerea
	midiulocu . .	6.80	Lintea
	de diosu . . .	6.20	Fasolea
Mestecatu	4.50	Cartofi
	Secara		Sementia de inu . . .
Ordiulu	fromósa . . .	4.45	„ de cânepa . . .
	de midiulocu	4.30	1 Chila
Ovesulu	frumosu . . .	3.90	Carne de vita . . .
	de midiulocu	3.70	„ de rimatoriu . . .
Porumbulu	frumosu . . .	2.40	„ de berbecu . . .
	de midiulocu	2.30	100 Chila
Meiu	4.40	Seu de vita prospetu .	
Hrisca	—.—	„ „ „ topitu	

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 29 Augustu st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	65.25	Oblig. rurali ungare . . .	87
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	68.05	„ „ Banat-Timis . . .	86
Losurile din 1860 . . .	124.—	„ „ transilvane . . .	86
Actiunile bancei nation. . .	824.—	„ „ croato-slav. . .	86
instit. de creditu 287.—		Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 luni	117.30	Galbini imperatesci . . .	—
		Napoleon'd'ori	90
		Marci 100 imp. germ. . .	57

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henriu.